

ส่วนที่ 3

ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

13 ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

13.1 งบการเงิน

13.1.1 ชื่อผู้สอบบัญชีสำหรับงบการเงินของบริษัทและงบการเงินรวม

งบการเงินปี 2556

นายโสมณ เพิ่มศิริวัลลภ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขทะเบียน 3182 จาก บริษัท สำนักงาน เอ็นส์ แอนด์ ยัง จำกัด

งบการเงินปี 2557

นายโสมณ เพิ่มศิริวัลลภ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขทะเบียน 3182 จาก บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด

งบการเงินปี 2558

นางสาวพิมพ์ใจ มานิตขจรกิจ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขทะเบียน 4521 จาก บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด

13.1.2 สรุปรายงานการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีในระยะ 3 ปีที่ผ่านมา ซึ่งผู้สอบบัญชีได้ให้ความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไข

ผู้สอบบัญชีได้ให้ความเห็นสำหรับงบการเงินปี 2556 ดังนี้

ผู้สอบบัญชีเห็นว่างบการเงินแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556 ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัทและบริษัทย่อย และเฉพาะของบริษัท โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้น

ทั้งนี้ ผู้สอบบัญชีมิได้แสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่อกรณีต่อไปนี้แต่อย่างใด แต่ขอให้สังเกตหมายเหตุประกอบงบการเงินดังต่อไปนี้

- (ก) บริษัทมีคดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าเรื่องค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม (Access Charge) กับ ทีโอที โดยบริษัทได้บันทึกค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม (Access Charge) ในอัตราค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (Interconnection Charge) ตั้งแต่วันที่ 18 พฤศจิกายน 2549 ถึงวันที่ 7 พฤศจิกายน 2550 ไว้แล้วในงบการเงินจำนวน 1,973 ล้านบาท และเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2550 บริษัทได้แจ้งยกเลิกข้อตกลงการเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคมเดิมทั้งสองฉบับ (Access Charge) บริษัทจึงมิได้บันทึกค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม (Access Charge) ตั้งแต่วันที่ 8 พฤศจิกายน 2550 จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2556 ในงบการเงิน เพราะฝ่ายบริหารเห็นว่าภาระที่จะต้องชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม (Access Charge) ตามข้อตกลงเดิมได้สิ้นสุดลง อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันทีโอทีก็ยังมิได้เข้าทำสัญญาเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (Interconnection Charge) กับบริษัท นอกจากนี้ ทีโอทีได้ยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองกลาง เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2554 และคำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2554 เรียกร้องให้ กสท. และบริษัทร่วมกันชำระค่าเสียหายจากค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม (Access Charge) ถึงวันที่ 9 พฤษภาคม 2554 (วันฟ้อง) พร้อมภาษีมูลค่าเพิ่มและดอกเบี้ย รวมเป็นจำนวนประมาณ 113,319 ล้านบาท

จากความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายของบริษัท ผู้บริหารของบริษัทมีความเชื่อมั่นว่าบริษัทไม่มีภาระที่จะต้องชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ตามข้อตกลงเดิมที่ทีโอทีเรียกร้อง เนื่องจากเชื่อว่าข้อตกลงเดิมนั้นไม่เป็นไปตามหลักกฎหมายในปัจจุบัน (ประกาศของกทช.) และบริษัทได้มีหนังสือบอกเลิกข้อตกลงเดิมแล้ว

ขณะนี้ข้อพิพาททางการค้าดังกล่าวอยู่ในระหว่างการเจรจา การดำเนินการตามกฎหมาย และคดีฟ้องร้องอยู่ภายใต้กระบวนการพิจารณาคดีของศาล ซึ่งผลของข้อพิพาทดังกล่าวยังไม่สามารถระบุได้และขึ้นอยู่กับผลการเจรจา การดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมในอนาคต

- (ข) บริษัทมีคดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ ขณะนี้คดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าดังกล่าวอยู่ภายใต้กระบวนการพิจารณาของศาลและกระบวนการทางอนุญาโตตุลาการ ผลของคดีและข้อพิพาททางการค้าดังกล่าวยังไม่สามารถระบุได้และขึ้นอยู่กับกระบวนการยุติธรรมในอนาคต
- (ค) ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโทรคมนาคมที่สำคัญบางประการ
- (ง) การเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีที่สำคัญ สำหรับรายการผลกำไรหรือขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ ประกันภัยของรายการผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงาน บริษัทได้ปรับย้อนหลังงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2555 ที่แสดงเป็นข้อมูลเปรียบเทียบเพื่อสะท้อนรายการปรับปรุงจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีดังกล่าว นอกจากนี้บริษัทได้นำเสนองบแสดงฐานะการเงินรวมและงบแสดงฐานะการเงินเฉพาะกิจการ ณ วันที่ 1 มกราคม 2555 เพื่อเป็นข้อมูลเปรียบเทียบโดยใช้นโยบายการบัญชีดังกล่าวด้วยเช่นกัน

เรื่องอื่น

- (ก) งบการเงินรวมของบริษัทและบริษัทย่อยและงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2555 ที่แสดงเป็นข้อมูลเปรียบเทียบตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีท่านอื่นในสำนักงานเดียวกันกับผู้สอบบัญชี ซึ่งแสดงความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไขตามรายงานลงวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2556 และได้ให้สังเกตเกี่ยวกับความไม่แน่นอนของผลของคดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าที่สำคัญบางประการ ผลกระทบจากสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมสัญญาสัมปทานครั้งที่ 3 ความเสี่ยงจากข้อกำหนดทางกฎหมายและนิติกรรมสัญญาเกี่ยวกับสัดส่วนการถือหุ้นของนักลงทุนต่างด้าว และการออกประกาศ กสทช. เรื่อง การกำหนดข้อห้ามการกระทำที่มีลักษณะเป็นการครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าว พ.ศ. 2555
- (ข) งบการเงินนี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินของประเทศไทยที่อธิบายความแตกต่างที่สำคัญระหว่างมาตรฐานการรายงานทางการเงินของประเทศไทย (TFRS) และการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (IFRS) ไม่ใช่ข้อมูลพื้นฐานที่ต้องเปิดเผยในงบการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินของประเทศไทย แต่มีวัตถุประสงค์เพียงเพื่อเป็นการให้ข้อมูลเบื้องต้นเท่านั้น ผู้สอบบัญชีได้ใช้วิธีการปฏิบัติงานที่จำกัดบางประการบนข้อมูลเหล่านั้น ซึ่งประกอบด้วยการสอบถามฝ่ายบริหารเกี่ยวกับวิธีการหามูลค่าและการแสดงข้อมูล อย่างไรก็ตามผู้สอบบัญชีไม่ได้ตรวจสอบข้อมูลเหล่านั้น จึงไม่สามารถเสนอรายงานการสอบบัญชีเพื่อแสดงความเห็นต่อข้อมูลเหล่านั้นได้

ผู้สอบบัญชีได้ให้ความเห็นสำหรับงบการเงินปี 2557 ดังนี้

ผู้สอบบัญชีเห็นว่างบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัทและบริษัทย่อยและเฉพาะของบริษัท โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้น

ผู้สอบบัญชีมิได้แสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่อกรณีต่อไปนี้แต่อย่างใด แต่ขอให้สังเกตหมายเหตุประกอบงบการเงิน ดังต่อไปนี้

- (ก) บริษัท มีคดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าเรื่องค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม (Access Charge) กับ ทีโอที โดยบริษัทได้บันทึกค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม (Access Charge) ในอัตราค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (Interconnection Charge) ตั้งแต่วันที่ 18 พฤศจิกายน 2549 ถึงวันที่ 7 พฤศจิกายน 2550 ไว้แล้วในงบการเงินจำนวน

1,973 ล้านบาท และเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2550 บริษัทได้แจ้งยกเลิกข้อตกลงการเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคมเดิมทั้งสองฉบับ (Access Charge) บริษัท จึงมิได้บันทึกค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม (Access Charge) ตั้งแต่วันที่ 8 พฤศจิกายน 2550 จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2557 ในงบการเงิน เพราะฝ่ายบริหารเห็นว่าภาระที่จะต้องชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม (Access Charge) ตามข้อตกลงเดิมได้สิ้นสุดลง อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันที่ไต่ที่ยังมิได้เข้าทำสัญญาเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (Interconnection Charge) กับบริษัท นอกจากนี้ ที่ไต่ได้ยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองกลาง เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2554 และคำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2554 เรียกร้องให้ กสท และบริษัท ร่วมกันชำระค่าเสียหายจากค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม (Access Charge) ถึงวันที่ 9 พฤษภาคม 2554 (วันฟ้อง) พร้อมภาษีมูลค่าเพิ่มและดอกเบี้ย รวมเป็นจำนวนประมาณ 113,319 ล้านบาท ซึ่งต่อมาเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2557 ที่ไต่ ได้ยื่นคำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องโดยแก้ไขเพิ่มเติมจำนวนค่าเสียหายจนถึงวันที่ 10 กรกฎาคม 2557 พร้อมภาษีมูลค่าเพิ่มและดอกเบี้ยเป็นจำนวนเงินประมาณ 245,638 ล้านบาท

จากความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายของบริษัท ผู้บริหารของบริษัทมีความเชื่อมั่นว่าบริษัทไม่มีภาระที่จะต้องชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ตามข้อตกลงเดิมที่ที่ไต่ที่เรียกร้อง เนื่องจากเชื่อว่าข้อตกลงเดิสดังกล่าวไม่เป็นไปตามหลักกฎหมายในปัจจุบัน (ประกาศของกทช.) และบริษัทได้มีหนังสือบอกเลิกข้อตกลงเดิมแล้ว

ขณะนี้ข้อพิพาททางการค้าดังกล่าวอยู่ในระหว่างการดำเนินการตามกฎหมาย และคดีฟ้องร้องอยู่ภายใต้กระบวนการพิจารณาตัดสินของศาล ซึ่งผลของข้อพิพาทดังกล่าวยังไม่สามารถระบุได้และขึ้นอยู่กับผลการเจรจา การดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมในอนาคต

- (ข) บริษัทและบริษัทย่อยแห่งหนึ่งมีข้อพิพาททางการค้าที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ของบริษัท ขณะนี้ ข้อพิพาททางการค้าดังกล่าวอยู่ภายใต้กระบวนการพิจารณาของศาลและกระบวนการทางอนุญาโตตุลาการ ผลของข้อพิพาททางการค้าดังกล่าวยังไม่สามารถระบุได้และขึ้นอยู่กับกระบวนการยุติธรรมในอนาคต

- (ค) ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโทรคมนาคมที่สำคัญบางประการ

เรื่องอื่น

งบการเงินนี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินของประเทศไทย ที่อธิบายความแตกต่างที่สำคัญระหว่างมาตรฐานการรายงานทางการเงินของประเทศไทย (TFRS) และการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (IFRS) ไม่ใช่ข้อมูลพื้นฐานที่ต้องเปิดเผยในงบการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินของประเทศไทย แต่มีวัตถุประสงค์เพียงเพื่อเป็นการให้ข้อมูลเบื้องต้นเท่านั้น ผู้สอบบัญชีได้ใช้วิธีการปฏิบัติงานที่จำกัดบางประการบนข้อมูลเหล่านั้นซึ่งประกอบด้วยการสอบถามฝ่ายบริหารเกี่ยวกับวิธีการหามูลค่าและการแสดงข้อมูล อย่างไรก็ตาม ผู้สอบบัญชีไม่ได้ตรวจสอบข้อมูลเหล่านั้นจึงไม่สามารถเสนอรายงานการสอบบัญชีเพื่อแสดงความเห็นต่อข้อมูลเหล่านั้นได้

ผู้สอบบัญชีได้ให้ความเห็นสำหรับงบการเงินปี 2558 ดังนี้

ผู้สอบบัญชีเห็นว่างบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัทและบริษัทย่อย และเฉพาะของบริษัท โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้น

ผู้สอบบัญชีมิได้แสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่อกรณีต่อไปนี้แต่อย่างใด แต่ได้ขอให้สังเกตหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อต่อไปนี้

- (ก) บริษัทมีคดีฟ้องร้องและข้อพิพาททางการค้าเรื่องค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม (Access Charge) กับที่ไต่ โดยบริษัท

ได้บันทึกค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม (Access Charge) ในอัตราค่าเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (Interconnection Charge) ตั้งแต่วันที่ 18 พฤศจิกายน 2549 ถึงวันที่ 7 พฤศจิกายน 2550 ไว้แล้วในงบการเงินจำนวน 1,973 ล้านบาท และเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2550 บริษัทได้แจ้งยกเลิกข้อตกลงการเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคมเดิมทั้งสองฉบับ (Access Charge) บริษัท จึงมิได้บันทึกค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม (Access Charge) ตั้งแต่วันที่ 8 พฤศจิกายน 2550 จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2558 ในงบการเงิน เพราะฝ่ายบริหารเห็นว่าภาระที่จะต้องชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม (Access Charge) ตามข้อตกลงเดิมได้สิ้นสุดลง อย่างไรก็ตาม ปัจจุบัน ทีโอที ยังมิได้เข้าทำสัญญาเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม (Interconnection Charge) กับบริษัท นอกจากนี้ ทีโอที ได้ยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองกลางเมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม 2554 และคำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องเมื่อวันที่ 7 กันยายน 2554 เรียกร้องให้ กสท และบริษัท ร่วมกันชำระค่าเสียหายจากค่าเชื่อมโยงโครงข่ายโทรคมนาคม (Access Charge) ถึงวันที่ 9 พฤษภาคม 2554 (วันฟ้อง) พร้อมภาษีมูลค่าเพิ่มและดอกเบี้ยรวมเป็นจำนวนประมาณ 113,319 ล้านบาท ซึ่งต่อมาเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม 2557 ทีโอที ได้ยื่นคำร้องขอแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องโดยแก้ไขเพิ่มเติมจำนวนค่าเสียหายจนถึงวันที่ 10 กรกฎาคม 2557 พร้อมภาษีมูลค่าเพิ่มและดอกเบี้ยเป็นจำนวนเงินประมาณ 245,638 ล้านบาท

จากความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายของบริษัท ผู้บริหารของบริษัทมีความเชื่อมั่นว่าบริษัทไม่มีภาระที่จะต้องชำระค่าเชื่อมโยงโครงข่าย (Access Charge) ตามข้อตกลงเดิมที่ ทีโอที เรียกร้อง เนื่องจากเชื่อว่าข้อตกลงเดิมดังกล่าวไม่เป็นไปตามหลักกฎหมายในปัจจุบัน (ประกาศของกทท.) และบริษัทได้มีหนังสือบอกเลิกข้อตกลงเดิมแล้ว

ขณะนี้ข้อพิพาททางการค้าดังกล่าวอยู่ในระหว่างการดำเนินการตามกฎหมาย และคดีฟ้องร้องอยู่ภายใต้กระบวนการพิจารณาตัดสินของศาล ซึ่งผลของข้อพิพาทดังกล่าวยังไม่สามารถระบุได้และขึ้นอยู่กับผลการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมในอนาคต

- (ข) บริษัทและบริษัทย่อยแห่งหนึ่งมีข้อพิพาททางการค้าที่สำคัญกับ กสท ที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ตอบแทนตามสัญญาให้ดำเนินการให้บริการวิทยุคมนาคมระบบเซลลูลาร์ของบริษัท ขณะนี้ข้อพิพาททางการค้าดังกล่าวอยู่ภายใต้กระบวนการพิจารณาของศาลและกระบวนการทางอนุญาโตตุลาการ ผลของข้อพิพาททางการค้าดังกล่าวยังไม่สามารถระบุได้และขึ้นอยู่กับกระบวนการยุติธรรมในอนาคต
- (ค) บริษัท มีข้อพิพาทกับ กสท เกี่ยวกับเครื่องและอุปกรณ์โทรคมนาคม เนื่องจากบริษัทได้ติดตั้งและเชื่อมต่อเครื่องและอุปกรณ์ย่านความถี่ 2.1 GHz ของบริษัทย่อยบนเครื่องและอุปกรณ์ตามสัญญาสัมปทาน ขณะนี้ข้อพิพาทดังกล่าวอยู่ภายใต้กระบวนการทางอนุญาโตตุลาการ ซึ่งผลของข้อพิพาทดังกล่าวยังไม่สามารถระบุได้และขึ้นอยู่กับกระบวนการยุติธรรมในอนาคต
- (ง) ความเสี่ยงจากข้อกำหนดและการเปลี่ยนแปลงทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโทรคมนาคมที่สำคัญบางประการ

13.1.3 ตารางสรุปงบการเงินรวม

งบแสดงฐานะการเงิน

	2556		2557		2558	
	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
สินทรัพย์						
สินทรัพย์หมุนเวียน						
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	5,472.41	5.2	5,823.20	5.5	10,120.53	9.1
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	10,350.92	9.9	10,453.38	9.8	9,722.02	8.8
สินค้าคงเหลือ	1,683.34	1.6	3,891.16	3.7	2,825.77	2.5
ต้นทุนของรายได้รับล่วงหน้าค่าบริการโทรศัพท์รอดัดจ่าย	184.49	0.2	116.65	0.1	101.13	0.1
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	3,413.75	3.2	3,429.99	3.2	3,425.24	3.1
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	21,104.90	20.1	23,714.37	22.3	26,194.69	23.6
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน						
เงินฝากธนาคารที่มีภาระค้ำประกัน	0.40	0.0	0.20	0.0	0.20	0.0
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	308.11	0.3	289.06	0.3	282.77	0.3
เงินลงทุนทั่วไป	16.82	0.0	20.32	0.0	22.27	0.0
ลูกหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	0.43	0.0	0.43	0.0	0.43	0.0
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	15,120.46	14.4	22,736.50	21.4	28,494.70	25.7
สิทธิการใช้อุปกรณ์รอดัดบัญชี	50,349.09	47.9	42,263.98	39.7	38,056.75	34.3
ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ฯ	12,514.34	11.9	11,616.07	10.9	10,719.02	9.7
เครื่องมือและอุปกรณ์สัมปทานระหว่างติดตั้ง	1,978.73	1.9	1,353.30	1.3	2,163.06	1.9
เงินมัดจำและเงินจ่ายล่วงหน้าเพื่อการจัดซื้อและติดตั้งอุปกรณ์ดำเนินงาน	80.78	0.1	1,158.59	1.1	473.84	0.4
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	2,222.45	2.1	1,622.97	1.5	1,500.46	1.4
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	913.76	0.9	906.31	0.9	1,088.79	1.0
ค่าความนิยม	19.17	0.0	19.17	0.0	19.17	0.0
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	424.38	0.4	724.82	0.7	1,949.24	1.8
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	83,948.93	79.9	82,711.73	77.7	84,770.72	76.4
สินทรัพย์รวม	105,053.83	100	106,426.10	100	110,965.41	100

	2556		2557		2558	
	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
หนี้สิน						
หนี้สินหมุนเวียน						
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	0.00	0.0	1,500.00	1.4	0.00	0.0
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	28,189.93	26.8	31,300.68	29.4	29,867.88	26.9
ส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	6,295.92	6.0	4,164.40	3.9	10,000.00	9.0
ส่วนของหุ้นกู้ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	2,000.00	1.9	0.00	0.0	5,000.00	4.5
รายได้รับล่วงหน้าค่าบริการโทรศัพท์	3,011.21	2.9	3,264.21	3.1	3,108.99	2.8
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย	1,093.50	1.0	211.10	0.2	884.84	0.8
ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ค้างจ่าย	3,243.88	3.1	3,238.86	3.0	0.00	0.0
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	1,306.06	1.2	1,223.47	1.1	981.38	0.9
รวมหนี้สินหมุนเวียน	45,140.50	43.0	44,902.72	42.2	49,843.10	44.9
หนี้สินไม่หมุนเวียน						
เงินกู้ยืมระยะยาว - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	18,164.40	17.3	23,000.00	21.6	18,000.00	16.2
หุ้นกู้ - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	5,000.00	4.8	5,000.00	4.7	15,000.00	13.5
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	300.85	0.3	380.08	0.4	452.42	0.4
ต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ค้างจ่าย	3,104.06	3.0	0.00	0.0	0.00	0.0
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	623.98	0.6	544.88	0.5	446.32	0.4
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	27,193.30	25.9	28,924.95	27.2	33,898.74	30.5
รวมหนี้สิน	72,333.80	68.9	73,827.67	69.4	83,741.83	75.5
ส่วนของผู้ถือหุ้น						
ทุนออกจำหน่ายและชำระเต็มมูลค่าแล้ว	4,735.62	4.5	4,735.62	4.4	4,735.62	4.3
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	23,543.45	22.4	8,116.35	7.6	8,116.35	7.3
กำไรสะสม						
จัดสรรแล้ว - สรรองตามกฎหมาย	560.06	0.5	474.42	0.4	474.42	0.4
ยังไม่ได้จัดสรร (ขาดทุนสะสม)	2,221.80	2.1	1,630.64	1.5	(3,739.23)	(3.4)
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น	1,647.14	1.6	17,634.29	16.6	17,634.29	15.9
ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย	11.97	0.0	7.11	0.0	2.13	0.0
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	32,720.03	31.1	32,598.43	30.6	27,223.58	24.5
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	105,053.83	100	106,426.10	100	110,965.41	100

(ในปี 2557 มีการจัดประเภทรายการใหม่)

งบกำไรขาดทุน

	2556		2557		2558	
	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
รายได้จากการขายและการให้บริการ						
รายได้จากการให้บริการโทรศัพท์	80,659.45	85.2	75,011.68	82.9	71,858.44	81.9
รายได้จากการขายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย	13,798.00	14.6	15,142.77	16.7	15,411.05	17.6
รายได้จากการดำเนินงานอื่น	159.55	0.2	338.14	0.4	483.26	0.6
รวมรายได้จากการขายและการให้บริการ	94,616.99	100	90,492.59	100	87,752.76	100
ต้นทุนขายและการให้บริการ						
ต้นทุนการให้บริการโทรศัพท์	(51,120.81)	-54.0	(45,334.47)	-50.1	(45,149.66)	-51.5
ต้นทุนขายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย	(13,473.04)	-14.2	(16,052.32)	-17.7	(17,371.92)	-19.8
รวมต้นทุนขายและการให้บริการ	(64,593.85)	-68.3	(61,386.79)	-67.8	(62,521.57)	-71.2
กำไรขั้นต้น	30,023.14	31.7	29,105.80	32.2	25,231.18	28.8
ดอกเบี้ยรับ	221.86	0.2	161.61	0.2	136.07	0.2
รายได้อื่น	112.74	0.1	208.28	0.2	161.03	0.2
กำไรก่อนค่าใช้จ่าย	30,357.74	32.1	29,475.68	32.6	25,528.28	29.1
ค่าใช้จ่ายในการขายและการให้บริการ	(4,685.92)	-5.0	(6,246.04)	-6.9	(6,446.46)	-7.3
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	(9,428.10)	-10.0	(8,617.53)	-9.5	(9,961.59)	-11.4
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน	(265.30)	-0.3	(6.56)	0.0	(294.87)	-0.3
รวมค่าใช้จ่าย	(14,379.31)	-15.2	(14,870.14)	-16.4	(16,702.92)	-19.0
กำไรก่อนส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	15,978.42	16.9	14,605.55	16.1	8,825.36	10.1
ค่าใช้จ่ายทางการเงินและค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	15,978.42	16.9	14,605.55	16.1	8,825.36	10.1
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	32.74	0.0	5.95	0.0	3.71	0.0
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายทางการเงินและค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	16,011.16	16.9	14,611.50	16.1	8,829.07	10.1
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน	(2,154.11)	-2.3	(1,336.87)	-1.5	(1,384.31)	-1.6
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	13,857.05	14.6	13,274.63	14.7	7,444.76	8.5
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	(3,290.23)	-3.5	(2,550.74)	-2.8	(1,556.61)	-1.8
กำไรสุทธิสำหรับปี	10,566.82	11.2	10,723.89	11.9	5,888.14	6.7
การแบ่งปันกำไรสุทธิ						
ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นบริษัทใหญ่	10,569.38	11.2	10,728.75	11.9	5,893.11	6.7
ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นส่วนน้อยของบริษัทย่อย	(2.56)	0.0	(4.85)	0.0	(4.97)	0.0
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน (บาท)	4.46		4.53		2.49	

(ในปี 2557 มีการจัดประเภทรายการใหม่)

งบกระแสเงินสด

	2556 (ล้านบาท)	2557 (ล้านบาท)	2558 (ล้านบาท)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน			
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	13,857.05	13,274.63	7,444.76
รายการปรับกระทบยอดกำไรก่อนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้เป็นเงินสดรับ (จ่าย) จากกิจกรรมดำเนินงาน:			
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	(32.74)	(5.95)	(3.71)
เงินปันผลรับจากเงินลงทุนทั่วไป	(0.28)	(10.30)	(40.33)
ค่าเผื่อผลขาดทุนจากสินค้าล้าสมัย	102.66	2.19	112.17
ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น (โอนกลับ)	421.91	(200.37)	272.04
ค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนทั่วไป	34.58	-	-
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	13,694.93	16,624.02	18,795.81
ตัดจำหน่ายสินทรัพย์ถาวร	0.70	3.26	128.37
ตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่น	325.50	0.63	0.88
กำไรจากการจำหน่ายอุปกรณ์	(36.08)	(198.79)	(9.35)
ประมาณการค่าใช้จ่ายในการรื้อถอน	6.18	6.56	3.02
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	43.36	42.89	51.09
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	2,119.50	1,314.90	1,359.07
กำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน	30,537.27	30,853.67	28,113.84
สินทรัพย์ดำเนินงานลดลง (เพิ่มขึ้น)			
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	(2,387.20)	97.91	454.84
สินค้าคงเหลือ	(881.91)	(2,210.01)	953.21
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	(528.76)	(126.51)	1.35
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	22.64	(37.74)	(201.18)
หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น (ลดลง)			
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	1,873.10	4,213.16	(722.85)
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	105.15	307.62	(397.31)
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	26.92	(94.38)	(101.60)
เงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน	28,767.20	33,003.71	28,100.30
จ่ายดอกเบี้ย	(1,769.25)	(1,122.01)	(1,211.60)
จ่ายภาษีเงินได้	(3,086.22)	(3,546.34)	(2,205.01)
รับคืนภาษีเงินได้	150.15	-	92.16
เงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน	24,061.88	28,335.36	24,775.84

	2556 (ล้านบาท)	2557 (ล้านบาท)	2558 (ล้านบาท)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน			
เงินลงทุนชั่วคราวลดลง	150.00	-	-
เงินลงทุนระยะยาวอื่นเพิ่มขึ้น	-	(3.50)	(1.95)
เงินปันผลรับจากบริษัทร่วม	18.75	25.00	10.00
เงินปันผลรับจากเงินลงทุนทั่วไป	0.28	10.30	40.33
เงินสดจ่ายซื้ออาคารและอุปกรณ์	(5,875.96)	(11,516.43)	(12,303.83)
เงินสดรับจากการขายอาคารและอุปกรณ์	79.72	90.06	23.82
เงินสดจ่ายซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ระหว่างติดตั้ง	-	-	(809.76)
เงินสดจ่ายซื้อสิทธิการใช้อุปกรณ์รอดำเนินการ	(4,974.71)	(2,986.83)	(6,789.21)
เงินมัดจำและเงินจ่ายล่วงหน้าเพื่อการจัดซื้อและติดตั้งอุปกรณ์สัมปทานลดลง (เพิ่มขึ้น)	54.60	(311.77)	140.87
เงินมัดจำและเงินจ่ายล่วงหน้าค่าซื้อและติดตั้งอุปกรณ์ดำเนินงานลดลง (เพิ่มขึ้น)	(80.78)	(766.04)	543.88
เงินสดจ่ายต้นทุนการได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ฯ	(114.91)	(3,375.00)	(3,375.00)
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นเพิ่มขึ้น	(906.22)	(554.02)	(1,051.51)
เงินสดสุทธิจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมลงทุน	(11,649.23)	(19,388.22)	(23,572.36)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน			
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะสั้น	-	5,500.00	4,500.00
ชำระคืนเงินกู้ยืมระยะสั้น	-	(6,000.00)	(6,000.00)
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะยาว	5,000.00	14,500.00	21,000.00
ชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาว	(8,808.34)	(9,795.92)	(20,164.40)
ออกหุ้นกู้	5,000.00	-	15,000.00
ชำระหุ้นกู้	-	(2,000.00)	-
จ่ายเงินปันผล	(12,686.56)	(10,800.43)	(11,241.74)
เงินสดสุทธิจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมจัดหาเงิน	(11,494.90)	(8,596.35)	3,093.86
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	917.75	350.79	4,297.33
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดต้นปี	4,554.66	5,472.41	5,823.20
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดสิ้นปี	5,472.41	5,823.20	10,120.53

(ในปี 2557 มีการจัดประเภทรายการใหม่)

สรุปอัตราส่วนทางการเงินตามข้อมูลทางการเงินในงบการเงินรวม

	2556	2557	2558
อัตราส่วนสภาพคล่อง			
อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า)	0.47	0.53	0.53
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว (เท่า)	0.35	0.36	0.40
อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด (เท่า)	0.58	0.63	0.52
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า (เท่า)	10.10	8.70	8.70
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย (วัน)	35.6	41.4	41.4
อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ (เท่า)	10.4	5.76	5.17
ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย (วัน)	34.6	62.5	69.6
อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้ (เท่า)	2.49	2.06	2.04
ระยะเวลารับหนี้ (วัน)	144	174	176
Cash Cycle (วัน)	-74.1	-70.5	-65.1
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการหากำไร			
อัตราส่วนกำไรขั้นต้น (%)	31.7%	32.2%	28.8%
อัตราส่วนกำไรสุทธิ (%)	11.2%	11.9%	6.7%
อัตราส่วนผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (%)	31.3%	32.9%	19.7%
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน			
อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (%)	10.3%	10.1%	5.4%
อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร (%)	16.6%	16.4%	9.0%
อัตราส่วนการหมุนของสินทรัพย์ (เท่า)	91.8%	85.6%	80.7%
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน			
อัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	0.79	0.85	1.39
อัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ย (เท่า)	7.8	11.5	6.7
อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (เท่า)	0.82	0.67	0.45
อัตราส่วนการจ่ายเงินปันผล (%)	83%	153%	118%
มูลค่าที่ตราไว้ (บาทต่อหุ้น)	2.00	2.00	2.00
มูลค่าตามบัญชี (บาทต่อหุ้น)	13.81	13.76	11.50
กำไรขั้นต้นต่อหุ้น (บาท)	4.46	4.53	2.49

คำนิยามของอัตราส่วนทางการเงิน

อัตราส่วนสภาพคล่อง

อัตราส่วนสภาพคล่อง = สินทรัพย์หมุนเวียน / หนี้สินหมุนเวียน

อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว = (เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด + เงินลงทุนระยะสั้น + ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น) / หนี้สินหมุนเวียน

อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด = เงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน / ค่าเฉลี่ยของหนี้สินหมุนเวียนต้นงวดและปลายงวด

อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า = รายได้รวมจากการขายและการให้บริการ / ค่าเฉลี่ยของลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นต้นงวดและปลายงวด

ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย = 360 / อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า

อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ = ต้นทุนขายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย / ค่าเฉลี่ยของสินค้าคงเหลือต้นงวดและปลายงวด

ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย = 360 / อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ

อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้ = ต้นทุนรวมการขายและการให้บริการ / ค่าเฉลี่ยของเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นต้นงวดและปลายงวด

ระยะเวลารับหนี้ = 360 / อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้

Cash Cycle = ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย + ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย - ระยะเวลารับหนี้

อัตราส่วนแสดงความสามารถในการหากำไร

อัตราส่วนกำไรขั้นต้น = กำไรขั้นต้น / รายได้รวมจากการให้บริการและการขาย

อัตราส่วนกำไรสุทธิ = กำไรส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้น / รายได้รวมจากการให้บริการและการขาย

อัตราส่วนผลตอบแทนผู้ถือหุ้น = กำไรส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้น / เฉลี่ยส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทต้นงวดและปลายงวด

อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ = กำไรส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้น / ค่าเฉลี่ยสินทรัพย์รวมต้นงวดและปลายงวด

อัตราส่วนผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร = กำไรส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้น / ค่าเฉลี่ยสินทรัพย์ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ และสิทธิการใช้อุปกรณ์รอตต์บัคซ์ต้นงวดและปลายงวด

อัตราส่วนหมุนของสินทรัพย์ = รายได้รวมจากการขายและการให้บริการ / ค่าเฉลี่ยสินทรัพย์รวมต้นงวดและปลายงวด

อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน

อัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อส่วนของผู้ถือหุ้น = (หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยหักด้วยเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด) / ส่วนของผู้ถือหุ้นรวม

อัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ย = กำไรก่อนค่าใช้จ่ายทางการเงินและค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้ / ดอกเบี้ยจ่าย

อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน = เงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน / (ชำระหนี้สิน + จ่ายดอกเบี้ย + เงินสดสุทธิใช้ในกิจกรรมลงทุน + จ่ายเงินปันผล)

อัตราส่วนการจ่ายเงินปันผล = เงินปันผล / กำไรส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้น

มูลค่าตามบัญชี = ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัท / จำนวนหุ้นที่ชำระแล้ว

14 การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ**14.1 สรุปสาระสำคัญปี 2558**

ในปี 2558 ดีแทคมุ่งปรับปรุงผลการดำเนินงานให้กลับมาเติบโตโดยตั้งเป้าเป็นผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตเคลื่อนที่ชั้นนำในประเทศไทย บริษัทจึงได้เพิ่มเงินลงทุนเป็น 20,000 ล้านบาทจากระดับ 14,000 ล้านบาทเมื่อปี 2557 เพื่อเปิดให้บริการ 4G บนคลื่น 1800 MHz (ด้วยปริมาณคลื่น 15 MHz) และบนคลื่น 2.1 GHz (ด้วยปริมาณคลื่น 5 MHz) รวมปริมาณคลื่นสำหรับให้บริการ 4G เท่ากับ 20 MHz และบริษัทเปิดให้บริการแล้วในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล รวมถึงในอีก 40 เมืองใหญ่ นอกจากนี้ บริษัทได้ขยายพื้นที่การให้บริการ 3G ครอบคลุมถึงร้อยละ 94 ของจำนวนประชากรซึ่งเป็นพื้นที่ให้บริการที่กว้างที่สุดเท่าที่เคยมี ซึ่งคุณภาพโครงข่ายของบริษัทพัฒนาดีขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงปีที่ผ่านมา บริษัทจึงได้เริ่มแคมเปญเพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นของลูกค้าต่อโครงข่ายของดีแทคในช่วงปลายไตรมาส 3/2558 ที่ผ่านมา เพื่อให้ภาพลักษณ์ของโครงข่ายสอดคล้องกับคุณภาพที่ดีขึ้น

อย่างไรก็ดี ผลการดำเนินงานของบริษัทได้รับผลกระทบจากการแข่งขันในตลาดที่อยู่ในระดับสูง ทำให้รายได้จากการให้บริการไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่ายลดลงร้อยละ 3 จากปีก่อน โดยส่วนใหญ่เกิดจากผู้บริโภคเปลี่ยนพฤติกรรมมาใช้บริการอินเทอร์เน็ตแทนบริการเสียง แต่การเติบโตของรายได้จากบริการอินเทอร์เน็ตไม่สามารถทดแทนการลดลงของรายได้จากการให้บริการเสียงได้ ทั้งนี้ บริษัทได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อแข่งขันในตลาด ทั้งการปรับปรุงคุณภาพของโครงข่าย การให้ส่วนลดค่าเครื่องในตลาดระบบเติมเงิน และการประยุกต์ใช้รูปแบบการดำเนินธุรกิจโดยแบ่งเป็นพื้นที่ ทำให้ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานและการให้ส่วนลดค่าเครื่องโทรศัพท์เพิ่มสูงขึ้น

ในปี 2558 บริษัทมีความคืบหน้าในการเปลี่ยนผ่านจากระบบสัมปทานไปสู่ระบบใบอนุญาต โดยบริษัทสามารถเพิ่มฐานผู้ใช้บริการของดีทีเอ็นซึ่งเป็นบริษัทลูกที่ได้รับใบอนุญาตจาก กสทช. เป็นร้อยละ 90 ของฐานลูกค้าของบริษัททั้งหมด ในขณะที่สัดส่วนผู้ใช้งานสมาร์ตโฟนเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 61 ของฐานลูกค้า ส่งผลให้ค่าธรรมเนียมและส่วนแบ่งรายได้ลดลงร้อยละ 22 จากปีก่อน อย่างไรก็ดี บริษัทมี EBITDA ในปี 2558 ลดลงร้อยละ 9.6 จากปีก่อนมาอยู่ที่ 27,941 ล้านบาทโดยมี EBITDA Margin อยู่ที่ร้อยละ 31.8 สอดคล้องกับประมาณการที่คาดไว้ ในขณะที่กำไรสุทธิลดลงร้อยละ 45 จากปีก่อนมาอยู่ที่ 5,893 ล้านบาท

ในปี 2559 บริษัทคาดว่า การแข่งขันในตลาดยังคงอยู่ในระดับสูงต่อเนื่องจากปีก่อน โดยเฉพาะในบริการ 4G หลังเสร็จสิ้นการประมูลคลื่นความถี่เมื่อช่วงปลายปี 2558 บริษัทได้เตรียมเงินลงทุนไว้ในระดับเดียวกับปีที่แล้วเพื่อขยายโครงข่ายบริการ 4G ทั้งคลื่น 1800 MHz และ 2.1 GHz รวมทั้งเสริมโครงข่ายบนคลื่น 2.1 GHz ให้หนาแน่นมากขึ้นเพื่อนำเสนอประสบการณ์ใช้งานที่ดีให้ลูกค้า บริษัทจะทำการปรับปรุงอุปกรณ์ 2G บนคลื่น 1800 MHz ที่มีอยู่เดิมให้เป็นเทคโนโลยี 4G ในพื้นที่กรุงเทพมหานครและเมืองใหญ่เพื่อรองรับความต้องการใช้งานอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง และจะขยายโครงข่าย 4G-2.1 GHz ให้ครบทุกจังหวัดทั่วประเทศไทย และเพิ่มจำนวนเสาโทรคมนาคมบนคลื่น 2.1 GHz ให้มีความหนาแน่นมากขึ้น

บริษัทมองว่าบริการข้อมูลหรืออินเทอร์เน็ตยังคงเป็นปัจจัยหลักในการเติบโตของอุตสาหกรรมโทรคมนาคมอันเป็นผลจากการรับรู้ของผู้บริโภคถึงบริการ 4G อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง รวมทั้งผู้บริโภคใช้อุปกรณ์สมาร์ตโฟนมากขึ้น เนื่องจากผู้ให้บริการต่างแข่งขันกันนำเสนอโปรโมชั่นเกี่ยวกับอุปกรณ์ดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม บริษัทคาดว่ารายได้จากการให้บริการไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่ายในปี 2559 จะอยู่ในระดับทรงตัวหรือเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากปี 2558 โดยพิจารณาจากทั้งรายได้จากการบริการข้อมูลที่ยังคงเติบโตกับสภาพการแข่งขันในตลาดที่อยู่ในระดับสูง ทั้งนี้ บริษัทให้ความสำคัญในการสร้างรายได้จากการให้บริการไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่ายให้กลับมาเติบโตโดยมีเป้าหมายในการรักษาส่วนแบ่งการตลาดในเชิงรายได้ บริษัทจึงมีแผนดำเนินกิจกรรมการตลาดและสร้างความเชื่อมั่นในโครงข่ายให้มากขึ้นในปี 2559 ซึ่งทำให้บริษัทคาดว่า EBITDA margin ในปี 2559 จะอยู่ในช่วงประมาณร้อยละ 27-31

14.2 สรุปผลการดำเนินงาน

ในไตรมาส 4/2558 ดีแทคมีจำนวนผู้ใช้บริการรวมอยู่ที่ 25.3 ล้านเลขหมาย เพิ่มขึ้น 400,000 เลขหมายจากไตรมาสก่อนโดยมาจากผู้ใช้บริการระบบเติมเงิน 192,000 เลขหมายและจากผู้ใช้บริการระบบรายเดือน 208,000 เลขหมาย การเพิ่มขึ้นของฐานลูกค้าระบบเติมเงินมาจากการทำแคมเปญการตลาดต่าง ๆ เช่น “แฮปปี้ชาชอมมาเกย” และในไตรมาส 3/2558 ได้รับผลกระทบจากการสิ้นสุดการบังคับลงทะเบียนซิมในระบบเติมเงิน ในขณะที่การเพิ่มขึ้นของฐานลูกค้าระบบรายเดือนส่วนใหญ่มาจากการขายเครื่องพร้อมแพ็คเกจและบริการ 4G ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2557 แล้ว ผู้ใช้บริการมีจำนวนลดลงอันเป็นผลจากการบังคับลงทะเบียนซิมในระบบเติมเงิน

ณ สิ้นปี 2558 บริษัทมีลูกค้าอยู่ร้อยละ 90 ของผู้ใช้บริการรวมที่ลงทะเบียนใช้ซิมในโครงข่าย 2.1 GHz ซึ่งดำเนินการภายใต้ระบบใบอนุญาตโดยเพิ่มขึ้นจากระดับร้อยละ 72 เมื่อปีก่อน และมีลูกค้าที่ใช้สมาร์ตดีไวซ์ร้อยละ 61 ของจำนวนผู้ใช้บริการรวม เพิ่มขึ้นจากระดับร้อยละ 48 เมื่อปีก่อนจากการทำกิจกรรมการตลาดส่งเสริมการขายโทรศัพท์ ทั้งนี้หลังจากดีแทคเปิดให้บริการ 4G บนคลื่น 1800 MHz ในไตรมาส 4/2558 บริษัทมีฐานลูกค้า 4G เพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ 2.3 ล้านเลขหมายจากเดิมอยู่ที่ 1.6 ล้านเลขหมายเมื่อไตรมาส 3/2558 และมีลูกค้าที่ถืออุปกรณ์ที่รองรับเทคโนโลยี 4G อยู่ร้อยละ 15 ของฐานลูกค้าทั้งหมด โดยมีจำนวนผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ 14.2 ล้านเลขหมายจากเดิมอยู่ที่ 14.1 ล้านเลขหมายเมื่อปี 2557

รายได้เฉลี่ยต่อเลขหมายไม่รวม IC ในไตรมาส 4/2558 อยู่ที่ 220 บาทต่อเดือน เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.8 เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีก่อนจากฐานผู้ใช้บริการที่ลดลงหลังการสิ้นสุดระยะเวลาบังคับลงทะเบียนซิมระบบเติมเงิน และเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.7 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนจากปัจจัยเชิงฤดูกาลและผลกระทบจากการลงทะเบียนซิมระบบเติมเงิน โดยรายได้เฉลี่ยต่อเลขหมายไม่รวม IC ของทั้งปี 2558 อยู่ที่ 204 บาทต่อเดือนเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.9 เทียบกับปีก่อนเนื่องจากมีฐานผู้ใช้บริการที่ลดลงจากการบังคับลงทะเบียนซิมระบบเติมเงิน จำนวนนาที่เฉลี่ยต่อเลขหมาย (ไม่รวม IC) ในไตรมาส 4/2558 อยู่ที่ 169 นาทีต่อเดือน เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.6 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนจากปัจจัยเชิงฤดูกาลและผลกระทบจากการลงทะเบียนซิมระบบเติมเงิน แต่ลดลงร้อยละ 8.9 จากปีก่อน จากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บริโภคที่ใช้บริการอินเทอร์เน็ตแทนบริการเสียง ส่วนจำนวนนาที่ต่อเลขหมาย (ไม่รวม IC) ของทั้งปี 2558 อยู่ที่ 168 นาทีต่อเดือน ลดลงร้อยละ 13 จากปีก่อน

จำนวนผู้ใช้บริการรวม (พันเลขหมาย)	ไตรมาส 4/57	ไตรมาส 3/58	ไตรมาส 4/58	%QoQ	%YoY	ปี 2557	ปี 2558	%YoY
ระบบรายเดือน (ภายใต้สัญญาสัมปทาน)	754	567	561	-1.0%	-26%	754	561	-26%
ระบบเติมเงิน (ภายใต้สัญญาสัมปทาน)	7,021	2,430	2,089	-14%	-70%	7,021	2,089	-70%
ระบบรายเดือน (ภายใต้ใบอนุญาต 2.1 GHz)	3,096	3,549	3,763	6.0%	22%	3,096	3,763	22%
ระบบเติมเงิน (ภายใต้ใบอนุญาต 2.1 GHz)	17,138	18,306	18,840	2.9%	9.9%	17,138	18,840	9.9%
รวม	28,008	24,851	25,252	1.6%	-9.8%	28,008	25,252	-9.8%
จำนวนผู้ใช้บริการใหม่สุทธิ (พันเลขหมาย)	ไตรมาส 4/57	ไตรมาส 3/58	ไตรมาส 4/58	%QoQ	%YoY	ปี 2557	ปี 2558	%YoY
ระบบรายเดือน	102	28	208	655%	103%	347	474	37%
ระบบเติมเงิน	125	-2,119	192	109%	53%	-281	-3,231	-1,048%
รวม	228	-2,092	400	119%	76%	66	-2,756	-4,306%

ปริมาณการใช้งาน (นาที่ต่อเลขหมายต่อเดือน)	ไตรมาส 4/57	ไตรมาส 3/58	ไตรมาส 4/58	%QoQ	%YoY	ปี 2557	ปี 2558	%YoY
ระบบรายเดือน	355	335	318	-5.0%	-10%	361	332	-8.0%
ระบบเติมเงิน	210	186	192	3.7%	-8.4%	219	190	-13%
เฉลี่ยสองระบบ	229	208	213	2.5%	-7.1%	236	211	-11%
ระบบรายเดือน ไม่รวม IC	257	242	231	-4.6%	-10%	267	240	-10%
ระบบเติมเงิน ไม่รวม IC	175	151	157	3.8%	-10%	183	156	-15%
เฉลี่ยสองระบบ ไม่รวม IC	186	165	169	2.6%	-8.9%	194	168	-13%
รายได้เฉลี่ยต่อเลขหมาย (บาทต่อเลขหมายต่อเดือน)	ไตรมาส 4/57	ไตรมาส 3/58	ไตรมาส 4/58	%QoQ	%YoY	ปี 2557	ปี 2558	%YoY
ระบบรายเดือน	599	538	542	0.7%	-9.5%	621	556	-11%
ระบบเติมเงิน	165	165	178	8.0%	8.2%	164	166	1.0%
เฉลี่ยสองระบบ	222	220	238	7.7%	7.1%	222	222	0.2%
ระบบรายเดือน ไม่รวม IC	570	515	519	0.7%	-9.1%	586	530	-9.5%
ระบบเติมเงิน ไม่รวม IC	144	150	162	7.9%	12%	147	149	1.4%
เฉลี่ยสองระบบ ไม่รวม IC	200	204	220	7.7%	9.8%	202	204	0.9%

14.3 สรุปผลประกอบการด้านการเงิน

14.3.1 รายได้

ในปี 2558 ดีแทคมีรายได้รวมอยู่ที่ 87,753 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 3 เทียบกับปีก่อนจากการให้บริการที่ลดลงและการปรับลดอัตราค่าเชื่อมต่อโครงข่าย รายได้จากการให้บริการไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่ายอยู่ที่ 66,222 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 3 เทียบกับปีก่อนเนื่องจากมีรายได้จากการบริการเสียงที่ลดลงแม้จะมีรายได้จากการบริการข้อมูลและโทรศัพท์ระหว่างประเทศที่เพิ่มขึ้นก็ตาม ในไตรมาส 4/2558 รายได้จากการให้บริการไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่ายอยู่ที่ 16,627 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.4 เทียบกับไตรมาสก่อนจากปัจจัยเชิงฤดูกาลและการทำกิจกรรมการตลาดเพิ่มมากขึ้น เช่น ชิงโชค “แฮปปี้ราชมงคลมาเก๊า” และการขายเครื่องพร้อมแพ็คเกจ แต่ลดลงร้อยละ 1.6 เทียบกับปีก่อน ทั้งนี้ การลดลงของรายได้จากการให้บริการมีแนวโน้มทรงตัว

รายได้จากการให้บริการเสียง อยู่ที่ 29,252 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 17 เมื่อเทียบกับปีก่อนเนื่องจากผู้บริโภคเปลี่ยนไปใช้บริการอินเทอร์เน็ตแทนการใช้งานบริการเสียง อย่างไรก็ตาม รายได้จากการให้บริการเสียงในไตรมาส 4/2558 ทรงตัวจากไตรมาสที่ผ่านมาจากปัจจัยเชิงฤดูกาลและแคมเปญกระตุ้นการใช้งาน

รายได้จากการบริการข้อมูล อยู่ที่ 30,746 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 11 เทียบกับปีก่อนจากสัดส่วนผู้ใช้สมาร์ตโฟนที่เพิ่มขึ้นและโครงข่าย 4G/3G ที่พัฒนาดีขึ้นหลังจากการเปิดบริการ 4G ในพื้นที่กรุงเทพมหานครและเมืองใหญ่ รวมทั้งทำการปรับปรุงความต่อเนื่องพร้อมขยายพื้นที่การให้บริการ 3G ให้ครอบคลุมร้อยละ 94 ของประชากร ทั้งนี้ สัดส่วนรายได้จากการให้บริการข้อมูลอยู่ที่ร้อยละ 46.4 ของรายได้จากการให้บริการไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่าย เพิ่มขึ้นจากระดับร้อยละ 40.7 เมื่อปี 2557

รายได้จากการบริการข้ามแดนอัตโนมัติ (IR) ลดลงร้อยละ 8.8 จากปีก่อนมาอยู่ที่ 1,336 ล้านบาท โดยได้รับผลกระทบจากการแข่งขันในตลาดและบริการทดแทน ทั้งนี้ ในไตรมาส 4/2558 รายได้จากการบริการข้ามแดนอัตโนมัติเพิ่มขึ้นร้อยละ 27 จากไตรมาสก่อนเนื่องจากปัจจัยเชิงฤดูกาลแต่ยังคงลดลงเมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีก่อน

รายได้จากการให้บริการอื่น อยู่ที่ 4,887 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 30 จากปีก่อนโดยส่วนใหญ่มาจากการเติบโตของรายได้จากบริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ

รายได้จากค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (IC) อยู่ที่ 5,637 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 16 เมื่อเทียบกับปีก่อนจากการปรับลดอัตราค่าเชื่อมต่อโครงข่ายลงมาอยู่ที่ 0.34 บาทต่อนาทีจากอัตราเดิม 0.45 บาทต่อนาที โดยมีผลเมื่อกรกฎาคม 2558 ที่ผ่านมา ดีแทคมีรายได้สุทธิค่าเชื่อมต่อโครงข่าย อยู่ที่ 251 ล้านบาท ลดลงจากระดับ 475 ล้านบาทเมื่อปี 2557

รายได้จากการจำหน่ายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย อยู่ที่ 15,411 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.8 จากปีก่อน โดยมีผลขาดทุนจากการขายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมายอยู่ที่ 1,961 ล้านบาทจากเดิมที่ขาดทุน 910 ล้านบาทเมื่อปี 2557 ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากการให้ส่วนลดค่าเครื่องในตลาดลูกค้าระบบเติมเงินในช่วงเก้าเดือนแรกของปี 2558 เพื่อแข่งขันในตลาดได้ ทั้งนี้ ในไตรมาส 4/2558 รายได้จากการจำหน่ายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนจากการขายเครื่องไอโฟนรุ่นใหม่แต่ลดลงร้อยละ 20 เมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันของปีก่อน เนื่องจากมีรายได้จากการขายไอโฟนที่ต่ำกว่าและการถอนกิจกรรมให้ส่วนลดค่าเครื่องในตลาดลูกค้าระบบเติมเงิน โดยที่ผลขาดทุนจากการขายเครื่องในไตรมาส 4/2558 ลดลงมาอยู่ที่ 54 ล้านบาทหลังจากลดกิจกรรมให้ส่วนลดค่าเครื่องในตลาดลูกค้าเติมเงิน จากเดิมที่ขาดทุน 288 ล้านบาทเมื่อไตรมาส 4/2557 และขาดทุนที่ 363 ล้านบาทเมื่อไตรมาส 3/2558

14.3.2 ต้นทุนการดำเนินงาน

ต้นทุนการดำเนินงานไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (IC) อยู่ที่ 39,764 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.7 เมื่อเทียบกับปีก่อนจากการเพิ่มขึ้นของต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการขยายโครงข่าย การให้บริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ รวมทั้งมีค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายที่เพิ่มขึ้น ในขณะที่ค่าธรรมเนียมและส่วนแบ่งรายได้ลดลง

ค่าธรรมเนียมและส่วนแบ่งรายได้ ลดลงร้อยละ 22 จากปีก่อนมาอยู่ที่ 12,112 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 18.3 ของรายได้จากการให้บริการไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่าย ลดลงจากปี 2557 ซึ่งอยู่ที่ระดับร้อยละ 22.8 เนื่องจากมีจำนวนลูกค้าที่ใช้ซิมบนโครงข่าย 2.1 GHz และผู้ใช้อุปกรณ์ที่รองรับเทคโนโลยี 4G/3G เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ ณ สิ้นไตรมาส 4/2558 สัดส่วนค่าธรรมเนียมและส่วนแบ่งรายได้ต่อรายได้จากการให้บริการไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่ายอยู่ที่ร้อยละ 17.4

ค่าใช้จ่ายด้านโครงข่าย อยู่ที่ 5,277 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 11 เทียบกับปีก่อนเนื่องจากการขยายโครงข่ายทั้ง 4G และ 3G โดยบริษัทขยายโครงข่าย 4G บนคลื่นความถี่ 1800 MHz และ 2.1 GHz ในกรุงเทพมหานคร และเมืองใหญ่รวมทั้งขยายโครงข่าย 3G ครอบคลุมร้อยละ 94 ของจำนวนประชากร ทั้งนี้ ณ สิ้นไตรมาส 4/2558 ค่าใช้จ่ายด้านโครงข่ายเพิ่มขึ้นร้อยละ 16 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนเนื่องจากการกลับรายการค่าใช้จ่ายด้านโครงข่ายจำนวน 328 ล้านบาทในไตรมาส 3/2558 โดยดีแทคมีจำนวนสถานีฐานทั้ง 4G และ 3G รวมกันอยู่ที่กว่า 30,700 สถานี ณ สิ้นปี 2558 เพิ่มขึ้นจากระดับ 18,600 สถานีเมื่อสิ้นปี 2557

ค่าใช้จ่ายอื่น อยู่ที่ 4,770 ล้านบาทเพิ่มขึ้นร้อยละ 30 เมื่อเทียบกับปีก่อนเนื่องจากการเติบโตของบริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ

ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายของต้นทุนการให้บริการ (D&A) อยู่ที่ 17,605 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 17 จากปีก่อนสอดคล้องกับการลงทุนขยายโครงข่าย 2.1G Hz ซึ่งอยู่ภายใต้ระบบใบอนุญาตและโครงข่าย 1800 MHz/ 850 MHz ซึ่งอยู่ภายใต้ระบบสัมปทาน

14.3.3 ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร

ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 เทียบกับปีก่อนโดยอยู่ที่ 16,408 ล้านบาท ซึ่งมีสาเหตุจากค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นเพื่อแข่งขันในตลาด รวมทั้งมีการบันทึกกลับค่าใช้จ่ายการตั้งสำรองหนี้สูญหลังจากเปลี่ยนนโยบายการตั้งสำรองหนี้สูญเมื่อไตรมาส 3/2557

ค่าใช้จ่ายในการขายและการตลาด อยู่ที่ 6,446 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.2 เทียบกับปีก่อนเพื่อให้ดีแทคสามารถแข่งขันในตลาดได้ โดยบริษัทได้ประยุกต์ใช้รูปแบบการดำเนินธุรกิจโดยแบ่งเป็นพื้นที่ เพิ่มร้านค้าในการขายและให้บริการ และดำเนินกิจกรรมส่งเสริม

การขายมากขึ้น อัตราค่าใช้จ่ายในการขายและการตลาดต่อรายได้รวมอยู่ที่ร้อยละ 7.3 เพิ่มขึ้นจากระดับร้อยละ 6.9 เมื่อปีก่อน ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายในการขายและการตลาดในไตรมาส 4/2558 เพิ่มขึ้นร้อยละ 22 เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อน จากกิจกรรมสร้างความเชื่อมั่นต่อโครงข่ายของบริษัท รายการชิงโชค “แอปปี๊ ราชมารดาเกษ” และกิจกรรมที่ส่งเสริมความสัมพันธ์และรักษารฐานลูกค้า เช่น โครงการ Blue Member หรือ แคมเปญ “ฉลองความสุขข้ามปีตลอด 9 วัน” ที่จัดในช่วงสิ้นเดือนธันวาคม 2558

ค่าใช้จ่ายในการบริหาร อยู่ที่ 7,825 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 20 เทียบกับปีก่อน โดยส่วนใหญ่เกิดจากการประยุกต์ใช้รูปแบบการดำเนินธุรกิจโดยแบ่งเป็นพื้นที่ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับไอที การเปิดร้านค้าสำหรับขายและให้บริการเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งมีการตั้งสำรองหนี้สงสัยจะสูญ

ค่าใช้จ่ายการตั้งสำรองหนี้สูญ อยู่ที่ 968 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 57 จากปีก่อน โดยส่วนใหญ่เกิดจากการบันทึกกลับค่าใช้จ่ายการตั้งสำรองหนี้สูญหลังจากเปลี่ยนนโยบายการตั้งสำรองเมื่อไตรมาส 3/2557 ทั้งนี้ ในไตรมาส 4/2558 ค่าใช้จ่ายการตั้งสำรองหนี้สูญเพิ่มขึ้นร้อยละ 27 จากไตรมาสก่อน เนื่องจากการสิ้นสุดการบังคับลงทะเบียนซิมในระบบเติมเงินเมื่อสิ้นไตรมาส 3/2558 ทำให้ต้องมีการตั้งสำรองหนี้ของบริการ “ใจดีให้ยืม” ซึ่งเป็นบริการที่ให้ลูกค้าระบบเติมเงินสามารถยืมค่าโทรในกรณีฉุกเฉินได้โดยมีค่าบริการ

14.3.4 EBITDA และกำไรสุทธิ

EBITDA อยู่ที่ 27,941 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 9.6 จากปีก่อน เนื่องจากมีรายได้จากการให้บริการที่ลดลง ขาดทุนจากการให้ส่วนลดค่าเครื่องเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานที่สูงขึ้นแม้จะมีค่าธรรมเนียมและส่วนแบ่งรายได้ที่ลดลงก็ตาม ในขณะที่ EBITDA margin อยู่ที่ร้อยละ 31.8 สอดคล้องกับประมาณการของปี 2558 ที่บริษัทคาดไว้ที่ร้อยละ 31-33 ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบ EBITDA margin ซึ่งเดิมอยู่ที่ระดับร้อยละ 34.1 เมื่อปี 2557 แล้ว EBITDA margin มีระดับลดลงซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากขาดทุนจากการให้ส่วนลดค่าเครื่องและค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารที่สูงขึ้น ทั้งนี้หากไม่พิจารณาผลของการจำหน่ายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมายแล้ว EBITDA Margin จะอยู่ที่ร้อยละ 41.3 ในขณะที่ปี 2557 จะอยู่ที่ร้อยละ 42.2

กำไรสุทธิ อยู่ที่ 5,893 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 45 จากปีก่อนเนื่องจากมี EBITDA ลดลงและค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่ายเพิ่มขึ้น รวมทั้งมีการขาดทุนอัตราแลกเปลี่ยนเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีก่อน

14.3.5 งบดุลและข้อมูลสำคัญทางการเงิน

ณ สิ้นปี 2558 ดีแทคมีสินทรัพย์รวม อยู่ที่ 110,965 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากระดับ 106,426 ล้านบาทเมื่อสิ้นปีที่แล้ว เนื่องจากมีเงินสดและสินทรัพย์โครงข่ายเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่มีสินค้าคงคลังลดลงเนื่องจากบริษัทลดแคมเปญการให้ส่วนลดค่าเครื่องในตลาดระบบเติมเงินในช่วงครึ่งหลังของปี 2558 ทั้งนี้ เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ 10,121 ล้านบาทจากระดับ 5,823 ล้านบาทเมื่อสิ้นปีที่แล้ว โดยเกิดจากการมีหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ 48,000 ล้านบาทจากระดับ 33,664 ล้านบาทเมื่อปีที่แล้วเพื่อเตรียมสำหรับการลงทุนในอนาคต ทั้งนี้ ดีแทคมีอัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อ EBITDA อยู่ที่ 1.4 เท่า เพิ่มขึ้นจากระดับ 0.9 เท่าเมื่อสิ้นปีที่แล้วเนื่องจากมี EBITDA ลดลงและมีหนี้สินสุทธิเพิ่มขึ้น

กระแสเงินสดสุทธิจากการดำเนินงาน (คำนวณจาก EBITDA หักด้วยเงินลงทุน) ในปี 2558 อยู่ที่ 7,720 ล้านบาท ลดลงจากระดับ 16,891 ล้านบาทเมื่อปีก่อน โดยเกิดจาก EBITDA ที่ลดลงและบริษัทเพิ่มเงินลงทุนมากขึ้นในปีเพื่อเปิดให้บริการ 4G และขยายพื้นที่ให้บริการ 3G ทั้งนี้ ดีแทคใช้เงินลงทุนในปี 2558 เท่ากับ 20,221 ล้านบาทเพิ่มขึ้นร้อยละ 44 จากปีก่อนซึ่งเป็นไปตามแผนการลงทุนที่วางไว้

เนื่องจากดีแทคได้จ่ายเงินปันผลในจำนวนที่มากกว่ากำไรสุทธิของงบการเงินรวมอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ได้ทำการตั้งสำรองการด้อยค่าของสินทรัพย์ภายใต้สัญญาสัมปทานที่อยู่ในการเงินเฉพาะกิจการในปี 2556 จึงส่งผลให้เกิดการขาดทุนสะสมในการเงินรวมซึ่งไม่มีผลกระทบต่อการดำเนินงาน หรือสถานะทางการเงินของบริษัทฯ

งบแสดงสถานะทางการเงิน (ล้านบาท)	ปี 2557	ปี 2558
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	5,823	10,121
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	17,891	16,074
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	82,712	84,771
สินทรัพย์รวม	106,426	110,965
หนี้สินหมุนเวียน	44,903	49,843
หนี้สินไม่หมุนเวียน	28,925	33,899
หนี้สินรวม	73,828	83,742
ส่วนของผู้ถือหุ้น	32,598	27,224
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	106,426	110,965

งบกระแสเงินสด (ล้านบาท)	ปี 2557	ปี 2558
เงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน	33,004	28,100
จ่ายดอกเบี้ยและภาษีเงินได้สุทธิ	(4,668)	(3,324)
เงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน	28,335	24,776
เงินสดสุทธิที่ใช้ในกิจกรรมลงทุน	(19,388)	(23,572)
เงินสดสุทธิ รับ (ชำระคืน) /- เงินกู้ยืมและหุ้นกู้	2,204	14,336
จ่ายเงินปันผล	(10,800)	(11,242)
เงินสดสุทธิจากกิจกรรมจัดหาเงิน	(8,596)	3,094
เงินสดและเทียบเท่าสุทธิเพิ่มขึ้น/ (ลดลง)	351	4,297
เงินสดและเทียบเท่าต้นงวด	5,472	5,823
เงินสดและเทียบเท่าสิ้นงวด	5,823	10,121

งบกำไรขาดทุน (ล้านบาท)	ไตรมาส 4/57	ไตรมาส 3/58	ไตรมาส 4/58	%QoQ	%YoY	ปี 2557	ปี 2558	%YoY
บริการเสียง*	8,220	7,086	7,084	-0.0%	-14%	35,259	29,252	-17%
บริการข้อมูล*	7,322	7,784	7,899	1.5%	7.9%	27,810	30,746	11%
บริการข้ามแดนอัตโนมัติ	385	273	347	27%	-9.9%	1,466	1,336	-8.8%
รายได้จากการดำเนินงานอื่นๆ*	969	1,254	1,296	3.4%	34%	3,759	4,887	30%
รายได้จากการให้บริการ ไม่รวม IC	16,897	16,396	16,627	1.4%	-1.6%	68,294	66,222	-3.0%
ค่าเชื่อมต่อโครงข่าย)IC(1,681	1,201	1,206	0.4%	-28%	6,718	5,637	-16%
รวมรายได้จากการให้บริการ	18,579	17,598	17,834	1.3%	-4.0%	75,012	71,858	-4.2%
รายได้จากการจำหน่ายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย	6,606	1,901	5,280	178%	-20%	15,143	15,411	1.8%
รายได้อื่นๆ*	100	196	134	-31%	35%	338	483	43%
รวมรายได้	25,284	19,695	23,249	18%	-8.0%	90,493	87,753	-3.0%
ต้นทุนการให้บริการ	(11,602)	(11,086)	(11,657)	5.2%	0.5%	(45,334)	(45,150)	-0.4%
ค่าธรรมเนียมและส่วนแบ่งรายได้	(3,574)	(3,061)	(2,897)	-5.3%	-19%	(15,540)	(12,112)	-22%
ค่าใช้จ่ายด้านโครงข่าย	(1,291)	(1,201)	(1,391)	16%	7.7%	(4,773)	(5,277)	11%
ค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (IC)	(1,581)	(1,156)	(1,170)	1.2%	-26%	(6,243)	(5,386)	-14%
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	(942)	(1,146)	(1,338)	17%	42%	(3,670)	(4,770)	30%
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย)D&A((4,214)	(4,523)	(4,861)	7.5%	15%	(15,108)	(17,605)	17%
ต้นทุนการขายเครื่องโทรศัพท์และชุดเลขหมาย	(6,893)	(2,265)	(5,335)	136%	-23%	(16,052)	(17,372)	8.2%
รวมต้นทุน	(18,496)	(13,350)	(16,991)	27%	-8.1%	(61,387)	(62,522)	1.8%
กำไรขั้นต้น	6,788	6,345	6,257	-1.4%	-7.8%	29,106	25,231	-13%
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	(4,380)	(4,178)	(4,744)	14%	8.3%	(14,864)	(16,408)	10%
การขายและการตลาด	(1,937)	(1,548)	(1,891)	22%	-2.4%	(6,246)	(6,446)	3.2%
การบริหาร	(1,832)	(2,111)	(2,274)	7.7%	24%	(6,499)	(7,825)	20%
การตั้งสำรองหนี้สูญ	(288)	(238)	(303)	27%	5.2%	(618)	(968)	57%
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย (D&A)	(323)	(281)	(276)	-2.0%	-15%	(1,500)	(1,169)	-22%
กำไร จากอัตราแลกเปลี่ยน (ขาดทุน)	(3)	(356)	58	116%	2,420%	(7)	(295)	-4,392%
ดอกเบี้ยรับ	45	52	55	5.7%	22%	162	136	-16%
รายได้อื่นและส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม *	79	120	26	-78%	-67%	214	165	-23%
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายทางการเงินและค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	2,529	1,982	1,653	-17%	-35%	14,612	8,829	-40%
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน	(304)	(379)	(372)	-2.0%	22%	(1,337)	(1,384)	3.5%
ภาษีเงินได้	(336)	(377)	(283)	-25%	-16%	(2,551)	(1,557)	-39%
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	2	1	(0)	-105%	-105%	5	5	2.5%
กำไรสุทธิส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	1,891	1,228	998	-19%	-47%	10,729	5,893	-45%

(*) มีการเปลี่ยนแปลงการจัดประเภทรายการในปี 2557

EBITDA (ล้านบาท)**	ไตรมาส 4/57	ไตรมาส 3/58	ไตรมาส 4/58	%QoQ	%YoY	ปี 2557	ปี 2558	%YoY
กำไรสำหรับงวด	1,890	1,226	998	-19%	-47%	10,724	5,888	-45%
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน	304	379	372	-2.0%	22%	1,337	1,384	3.5%
ภาษีเงินได้	336	377	283	-25%	-16%	2,551	1,557	-39%
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	4,537	4,804	5,137	6.9%	13%	16,609	18,774	13%
รายการอื่น	(109)	290	(50)	-117%	54%	(320)	339	206%
EBITDA	6,957	7,077	6,740	-4.8%	-3.1%	30,900	27,941	-9.6%
EBITDA margin	27.5%	35.9%	29.0%			34.1%	31.8%	
EBITDA margin-ไม่รวมการขายเครื่องโทรศัพท์ และชุดเลขหมาย	38.8%	41.8%	37.8%			42.2%	41.3%	

(**) มีการเปลี่ยนแปลงการคำนวณ EBITDA, รายละเอียดสามารถดูในหมายเหตุงบการเงิน

กำหนดการคืนหนี้ (ล้านบาท ณ สิ้นปี 2558)	เงินกู้ยืม	หุ้นกู้
ปี 2559	10,000	5,000
ปี 2560	-	-
ปี 2561	-	2,000
ปี 2562	9,000	-
ปี 2563	9,000	4,000
ปี 2564- ปี 2570	-	9,000
รวมหนี้ที่มีภาระดอกเบี้ย ณ สิ้นปี 2558	28,000	20,000

อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ	ปี 2557	ปี 2558
อัตราผลตอบแทนต่อส่วนผู้ถือหุ้น (%)	33%	20%
อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (%)	10%	5%
อัตราส่วน Interest coverage (เท่า)	12x	7x
เงินกู้สุทธิต่อ EBITDA(เท่า)	0.9	1.4
อัตราส่วนเงินลงทุนต่อรายได้รวม (เท่า)	15%	23%

14.3.6 แนวโน้มปี 2559

ในปี 2559 การแข่งขันในอุตสาหกรรมมีแนวโน้มอยู่ในระดับสูงต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมาเนื่องจากผู้ให้บริการต่างพยายามช่วงชิงตำแหน่งผู้นำการให้บริการ 4G หลังการประมูลคลื่นความถี่เสร็จสิ้นเมื่อไตรมาส 4/2558 ที่ผ่านมา โดยปัจจุบัน ดีแทคเปิดให้บริการ 4G ด้วยปริมาณคลื่นรวม 20 MHz โดยมาจากคลื่นความถี่ 1800 MHz จำนวน 15 MHz และคลื่นความถี่ 2.1 GHz จำนวน 5 MHz ทั้งนี้ ดีแทคได้เตรียมเงินลงทุนสำหรับปี 2559 ไว้ในระดับเดียวกับปีที่แล้ว เพื่อใช้พัฒนาโครงข่าย 4G ให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น ขยายโครงข่าย 3G ให้ครอบคลุมร้อยละ 95 ของจำนวนประชากรและทำโครงข่าย 2.1 GHz ให้มีความต่อเนื่องมากขึ้น บริษัทจะขยายโครงข่าย 4G ในพื้นที่กรุงเทพมหานครและเมืองใหญ่ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีปริมาณการใช้งานอินเทอร์เน็ตและอุปกรณ์โทรศัพท์ที่รองรับ

เทคโนโลยี 4G อยู่ในระดับสูงด้วยการพัฒนาสถานีฐาน 2G บนคลื่น 1800 MHz ที่มีอยู่ให้เป็นเทคโนโลยี 4G ในขณะที่จะขยายพื้นที่ให้บริการ 4G บนคลื่น 2.1 GHz ให้ครบทุกจังหวัดทั่วประเทศไทย ซึ่งวิธีการพัฒนาสถานีฐานบนคลื่น 1800 MHz ที่มีอยู่เดิมดังกล่าวนี้ จะช่วยให้บริษัทประหยัดทั้งเงินลงทุนและเวลาดำเนินการ โดยบริษัทคาดว่าจะสามารถเปิดสัญญา 4G-1800 MHz ได้อีก 2,200 สถานีในช่วงต้นปี 2559

บริษัทตั้งเป้าที่จะสร้างรายได้จากการให้บริการให้กลับมาเติบโตและรักษาส่วนแบ่งรายได้ต่อไป บริษัทจึงมีแผนดำเนินกิจกรรมการตลาดรวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นในโครงข่ายของบริษัทเพิ่มมากขึ้นในปี 2559 โดยบริษัทมีเป้าหมายที่จะสร้างฐานลูกค้าผู้ใช้บริการ 4G เพิ่มขึ้นเป็น 4.5 ล้านเลขหมายในสิ้นปี 2559 ด้วยการสร้างโครงข่าย 4G ที่มีคุณภาพสามารถแข่งขันได้และนำเสนออุปกรณ์โทรศัพท์ 4G พร้อมแพ็คเกจที่น่าสนใจ ทั้งนี้ บริษัทคาดว่าจะรายได้จากการให้บริการไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่ายจะอยู่ในระดับใกล้เคียงหรือเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากปี 2558 และบริษัทคาดว่า EBITDA margin จะอยู่ในช่วงประมาณร้อยละ 27-31 ลดลงจากระดับร้อยละ 31.8 เมื่อปี 2558 เนื่องจากค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานมีแนวโน้มสูงขึ้นจากการขยายโครงข่ายและการทำกิจกรรมการตลาดเพิ่มมากขึ้น

แนวโน้มสำหรับปี 2559

- รายได้จากการให้บริการไม่รวมค่าเชื่อมต่อโครงข่ายอยู่ในระดับทรงตัวหรือเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากปี 2558
- EBITDA margin อยู่ในช่วงประมาณร้อยละ 27-31
- เงินลงทุน อยู่ในระดับเดียวกับปีที่แล้ว